

Mika Varvikko

14.11.2018

VN/5986/2018

VN/5986/2018-PLM-2

Itämeri- ja meripolitiikan ohjausryhmä
Valtioneuvoston kanslia

VNK:n lausuntopyyntö 1.11.2018

Puolustusministeriön lausunto Suomen meripolitiikan linjaukset -asiakirjan luonnoksesta

Suomen meripolitiikan linjaukset –asiakirjan luonnoksen mukaan Suomi kehittää meripolitiikasta selkeän vahvuusalueen. Asiakirjassa määritellään Suomen valtamerille ulottuvan meripolitiikan painopisteet ja toimet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Puolustusministeriö esittää seuraavat havainnot luonnokseen:

- Meripolitiikka on huomattavan laaja kokonaisuus, jolla on valitusta katsantokannasta riippuen useita ulottuvuuksia ja/tai tärkeitä painopisteitä. Valmisteilla olevan asiakirjan luonnoksessa todetaan, että meripolitiikan kärjiksi on valittu merten suojelu, merilogistiikka, meriklusteri ja merellinen tuotanto. Johdannossa olisi hyvä tuoda esille perusteet, miksi juuri edellä mainitut teemat on valittu kärkiteemoiksi.
- Samoin tulisi arvioida, voisiko asiakirjassa painottaa nykyistä enemmän tai keskittyä pelkästään valtameriä koskeviin linjauksiin, kuten johdantotekstissä todetaan, ja joiden osalta on selkein puute sen sijaan, että pyritään toistamaan jo aiemmissa selonteoissa, strategioissa tai ohjelmissa Itämeren aluetta tai muita politiikka-alueita, kuten teollisuuspolitiikkaa, meriklusteria tai huoltovarmuutta koskevia asioita.
- Meripolitiikan visiossa todetaan, että ”Suomi vaikuttaa globaalisti ja tuottaa ratkaisuja siihen, että meriluonnonvarojen käyttö on kestävä, meriympäristön tila on hyvä eikä ilmastonmuutos ylitä valtamerten kestävyys” ja että ”Suomella on korkeatasoinen meriosaaminen ja innovatiivinen, jatkuvasti menestyvä meriklusteri sekä toimiva että turvallinen ja ympäristövastuullinen logistiikka”. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan visiotehtävissä tulisi painottaa enemmän Suomelle elintärkeän turvallisen ja ympäristövastuullisen logistiikan, sekä Suomen elinvoimaisuuden ja kansantaloudellisesti hyvin merkityksellisen, menestyvän ja korkeatasoisen meriosaamisen ja meriklusterin merkitystä. Konkreettisenä toimenpiteenä esitetään, että visiotehtävissä mainittaisiin ensinnäkin nykyisen visiotehtävän jälkimmäinen osa.
- Suomessa on hyväksytty ja toteutetaan jo lukuisia muita selontekoja, strategioita, ohjelmia ja toimenpiteitä, joilla on merkittäviä rajapintoja Suomen meripolitiikan linjaukset -asiakirjan kanssa. Niiden toteuttamisen jatkaminen valmisteilla olevan asiakirjan kanssa on olennaista vaikuttavuuden ja jo saavutetun edistymisen kannalta. Tämä tulisi selkeästi todeta asiakirjan johdannossa samoin kuin se, että valmisteilla olevan asiakirjan tarkoituksena ei ole sivuuttaa näitä. Puolustusministeriön kannalta keskeisiä tällaisia asiakirjoja ovat ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko (2016) sekä puolustuselonteko (2017) sekä valtioneuvoston periaatepäätökset Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta ja yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta sekä valmisteilla oleva valtioneuvoston päätös Suomen huoltovarmuuden tavoitteista. Samoin Suomen meriklusteri kohti 2020-lukua -julkaisu on tärkeä meriteollisuutta koskeva julkaisu, joka on osa työ- ja elinkeinoministeriön meriteollisuuden ympäristön kehittämisohjelmaa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Mika Varvikko

14.11.2018

VN/5986/2018

VN/5986/2018-PLM-2

- Turvallinen toimintaympäristö ja sen takaaminen kaikissa olosuhteissa on kaiken toiminnan perusedellytys. Myös meripolitiikassa. Suomi on myös hyvin riippuvainen meriyhteyksistä niin turvallisuuden, huoltovarmuuden kuin muiden yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta. Nämä asiat tulisi mainita johdantotekstissä nykyistä vahvemmin samoin kuin se, että Itämeren alueen turvallisuutta sekä puolustuksen kehittämistä käsitellään valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisissa selonteissa sekä valtioneuvoston puolustusselonteissa.
- Turvallisen toimintaympäristön merkitys tulisi visualisoida myös Suomen meripolitiikan kärjet ja visio -kuvaan Kestävän sinisen kasvun tapaan kaiken toiminnan perustana. Lisäksi turvallinen toimintaympäristö tulisi huomioida nykyistä vahvemmin merilogistiikkaa käsittelevässä luvussa tai käsitellä asia kokonaan omassa luvussa. Merilogistiikkaluvun tavoitetila "Suomi takaa osaltaan logistiikan turvallisuuden ja sujuvuuden sekä huoltovarmuuden kaikissa olosuhteissa." tulisi nostaa kahdeksi erilliseksi prioriteetiksi "turvallinen toimintaympäristö" ja "logistiikan ja turvallisuus ja sujuvuus", jonka lisäksi näille tulisi määritellä näille selkeät kehittämistoimet. Puolustusministeriö voisi toimia näiden kehittämistoimien vastuuministerinä yhteistyössä muiden tarvittavien ministeriöiden kanssa.

Osastopäällikkö

Janne Kuusela

Erityisasiantuntija

Mika Varvikko

Liitteet

-

Jakelu

VNK Valtioneuvoston kanslia

Tiedoksi

PLM RO Resurssipoliittinen osasto
PLM HO Hallintopoliittinen osasto
PLM PO Puolustuspoliittinen osasto
PLM Kansliapäällikkö
Pääesikunta